NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

ÚZIS *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR*
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Klasifikace zhoubných novotvarů TNM, 9. edice

Jitka Vašková
Miroslav Zvolský
ÚZIS ČR NCMNK

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví
World Health Organization
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova
UNIVERZITA KARLOVA
ČSBMLI
ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST J. E. PURKYNĚ
ČESKÁ ASOCIACE ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ

KlasifiKon

Konference o klinických klasifikačních a terminologických systémech a jejich použití v českém zdravotnictví

Konference KlasifiKon 2026, 18. listopadu 2026

Klasifikace TNM

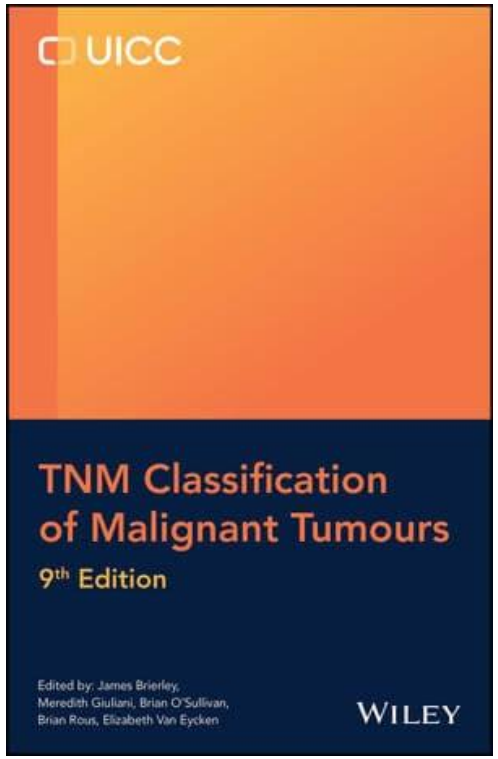
Klasifikace hodnotí tři základní složky:

- **T (Tumour)** – rozsah a velikost primárního nádoru
- **N (Nodes)** – postižení regionálních mízních uzlin
- **M (Metastases)** – přítomnost vzdálených metastáz

V současnosti se používá 8. vydání klasifikace TNM a připravuje se přechod na 9. vydání klasifikace.
Na základě kombinace kategorií T, N a M se stanovuje **stádium onemocnění** (zpravidla 0–IV).
Rozlišuje se **klinická klasifikace** (cTNM), **patologická klasifikace** (pTNM) a klasifikace po neoadjuvantní léčbě (ycTNM, ypTNM).

TNM 9 - Klasifikace zhoubných novotvarů

Deváté vydání UICC TNM bylo publikováno v roce 2025,
s doporučenou **mezinárodní účinností od 1. ledna 2026**.
TNM vytváří editorial board pod vedením Jamese D. Brierleyho,
garantován Union for International Cancer Control (UICC),
vydáván nakladatelstvím Wiley

Anglická verze je dostupná od 3. července 2025

- Jako kniha
- Jako e-book

Informace o anglické verzi:
https://www.uicc.org/what-we-do/sharing-knowledge/tnm

ZMĚNY V TNM9

1. **Nové kapitoly:** **- Příštítná tělíska:** *MKN-O-4: C75.0*

   - Nádory dřeně nadledviny a extraadrenální tumory paraganglií:

   MKN-O-4: C74.1, C75.5

   - Nádory mozku a míchy: *MKN-O-4: C71, C72.0-C72.1, C75.3*

   - Akutní lymfoblastická leukémie

   - Astrocytom

2. **Změny v názvu kapitoly nebo topografie:**

   - Ret, dutina ústní: *MKN-O-3, C00, C02-06*

   MKN-O-4, C00.3-5, C02-06

   - Hltan: *MKN-O-3, C01, C02.4, C05.1-2, C09, C10.0, C10.2-3, C11-13*

   MKN-O-4, C01, C02.4, C05.1-2, C09, C10.0, C10.2-3, C10.9, C11-13

2. Změny v názvu kapitoly nebo topografie:

- Maligní melanom horního úseku dýchacího a zažívacího traktu:

MKN-O-3, C00-06, C10-14, C30-32

MKN-O-4, C00-06, C09-14, C30-32

- Slinné žlázy (bez „velké“)**:**

MKN-O-3: C07, C08

MKN-O-4: C00-C14, C15.0, C15.3, C30-C33, C41.1

- Jícen včetně *gastroezofageální junkce:*

MKN-O-3: C15 včetně gastroezofageální junkce (C16.0)

MKN-O-4: C15 včetně gastroezofageální junkce (C16.7)

- Žaludek: *MKN-O-3: C16*

MKN-O-4: C16 kromě C16.7

2. Změny v názvu kapitoly nebo topografie:

- Tlusté střevo a konečník: *MKN-O-3: C18–C20*
MKN-O-4: C18–C20 kromě C18.1

- Žlučník: *MKN-O-3: C23.0*
MKN-O-4: C23.9, C24.4

- Mimojaterní žlučové cesty — perihilární: *MKN-O-4: C24.0*
MKN-O-4: C24.3

- Mimojaterní žlučové cesty — distální: *MKN-O-3: C24.0*
MKN-O-4: C24.2

- Měkké tkáně: *MKN-O-3: C38.1, C38.2, C38.3, C47, C48.0, C49*
MKN-O-4: C15-C26, C34-C37, C38.1-3, C47-C49, C51-C53, C58, C60-C68

2. Změny v názvu kapitoly nebo topografie:

- Karcinom kůže hlavy a krku: *MKN-O-3: C44.0, C44.2-C44.4*

MKN-O-4: C00.0-2, C00.6, C44.0, C44.2-4

- Melanom kůže (bez „maligní“) : *MKN-O-3 C44, C51, C60.9, C63.2)*

MKN-O-4 C00.0-2, C00.6, C21.3, C44, C51, C60, C63.2)

- Karcinom kůže z Merkelových buněk: *MKN-O-3 C44.0-9, C63.2*

MKN-O-4 C00, C44, C51, C60, C63.2, C80

- Děloha — endometrium: *MKN-O-3: C54.1,C55*

MKN-O-4: C54.0-1, C54.3, C54.8, C54.9, C55

- Sarkomy dělohy : *MKN-O-3: C53, C54,*

MKN-O-4: C53, C54, C55

- Vaječník, vejcovod a primární peritoneální karcinom: *MKN-O-3: C48.2, C56, C57*

MKN-O-4: C48.1-2, C56, C57

3. Změny v textu

4. Změny v klinické a patologické klasifikaci TNM a pTNM

(T,N,M, Grading, B - periferní krev, H - dědičné znaky, Stádia)

- Hltan – Nazofarynx, Orofarynx
- Dutina nosní a dutiny paranazální
- Slinné žlázy
- Apendix
- Žaludek
- Análný kanál a perianální kůže
- Dobře diferencované neuroendokrinní nádory GIT
- Plíce
- Nádory thymu
- Vulva
- Hrdlo děložní
- Prostata
- Varle
- Retinoblastom
- Non-Hodgkinské lymfomy
- Mycosis Fungoides nebo Sézaryho syndrom
- Mezoteliom pleury

Lokalizace	T	N	M	grading	stádium	dědičné znaky	postižení periferní krve	prognostická skupina
Hltan – Nazofarynx, Orofarynx	cT/pT	cN/pN			I, II, III, IV			
Dutina nosní a dutiny paranazální		cN2						
Slinné žlázy	cT3, cT4a, cT4b	cN1,cN2/pN1,pN2						
Apendix	cTis (LAMN)				Stádium 0 Tis			
Anální kanál a perianální kůže					IIB, IIIA, IIIB, IIIC, IV			
Dobře diferencované neuroendokrinní nádory GIT				G1,2,3				
Plíce	cT2a,cT2b	cN2a, cN2b	cM1c1,cM1c2		IIA, IIB, IIIA, IIIB, IIIC, IVA, IVB			
Mezoteliom pleury	cT1, cT2, cT3, Ct4, pT1, pT2, pT3, pT4	cNX, cN0, cN1, cN2	cM0, cM1		I, II, IIIA, IIIB, IV			
Nádory thymu	cT1,vT2, cT3							
Vulva	cT3, cT4	cNX, cN1, cN2			0, I, II, III, IV			
Hrdlo děložní	cT1a1, cT1a2, cT1b1, cT1b2, cT1b3				0, I, II, III, IV			
Prostata				G4, G5	II, III, IV			
Varle	pT2							
Retinoblastom						HX, H0, H1		
Non-Hodgkinské lymfomy	T1, T2, T3	N0, N1, N2, N3	M0, M1					
Mycosis Fungoides nebo Sézaryho syndrom	T1, T2, T3, T4	NX, N0, N1, N2, N3	M0, M1				B0, B1, B2	IA, IB, IIA, IIB, III, IIIA, IIIB, IVA1, IVA2, IVB

Plíce - Rozdělení N2 na **N2a** a **N2b**. Nové **M1c1** a **M1c2** podle počtu postižených orgánů, úprava stadií.

8th Ed TNM Categories and Stages

8th Ed TNM Categories

T/M	Label	N0	N1	N2	N3
T1	T1a	IA1	IIB	IIIA	IIIB
	T1b	IA2	IIB	IIIA	IIIB
	T1c	IA3	IIB	IIIA	IIIB
T2	T2a Invasion	IB	IIB	IIIA	IIIB
	T2a >3-4	IB	IIB	IIIA	IIIB
	T2b >4-5	IIA	IIB	IIIA	IIIB
T3	T3 >5-7	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
	T3 Invasion	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
	T3 Same lobe nod	IIB	IIIA	IIIB	IIIC
T4	T4 >7	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
	T4 Invasion	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
	T4 Ipsil nodule	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
M1	M1a Pl dissem	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1a Contr nodule	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1b Single lesion	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1c Mult lesions	IVB	IVB	IVB	IVB

9th Ed TNM Categories and Stages

9th Ed TNM Categories

T/M	Description	N0	N1	N2		N3
				N2a	**N2b**	
T1	T1a ≤1 cm	IA1	IIA	IIB	IIIA	IIIB
	T1b >1 to ≤2 cm	IA2	IIA	IIB	IIIA	IIIB
	T1c >2 to ≤3 cm	IA3	IIA	IIB	IIIA	IIIB
T2	T2a Visceral pleura / central invasion	IB	IIB	IIIA	IIIB	IIIB
	T2a >3 to ≤4 cm	IB	IIB	IIIA	IIIB	IIIB
	T2b >4 to ≤5 cm	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IIIB
T3	T3 >5 to ≤7 cm	IIB	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
	T3 Invasion	IIB	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
	T3 Same lobe tumor nodule	IIB	IIIA	IIIA	IIIB	IIIC
T4	T4 >7 cm	IIIA	IIIA	IIIB	IIIB	IIIC
	T4 Invasion	IIIA	IIIA	IIIB	IIIB	IIIC
	T4 Ipsilateral tumor nodule	IIIA	IIIA	IIIB	IIIB	IIIC
M1	M1a Pleural / pericardial dissemination	IVA	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1a Contralateral tumor nodule	IVA	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1b Single extrathoracic lesion	IVA	IVA	IVA	IVA	IVA
	M1c1 Multiple lesions, 1 organ system	IVB	IVB	IVB	IVB	IVB
	M1c2 Multiple lesions, >1 organ system	IVB	IVB	IVB	IVB	IVB

MKN-O-4 Topografie: změny významné pro praxi

- **C16.7** – *gastroezofageální junkce* (dříve součástí **C16.0** – Kardie, NS)
- **C24.2 / C24.3 / C24.4** podrobnější rozlišení *extrahepatálních žlučových cest* a *ductus cysticus*
- **C06.3** – *Malé slinné žlázy, NS* (dříve C06.9)
- **C80.0** – *Primární lokalizace neznámá, takto uvedené* (dříve C80.9)
- změna topografie **C21.3** – *Kůže anu*, dříve zařazovaná pod C44.5 Kůže trupu
- Zavedení těchto kódů bude vyžadovat také aktualizaci vazeb mezi topografií MKN-O a diagnózou MKN-10

Klasifikace zhoubných novotvarů
TNM, 9. edice TNM – český překlad

Plán a příprava:

- Proběhla komunikace s nakladatelstvím Wiley, podklady pro licenční smlouvu na překlad
- Proběhla komunikace a nakladatelstvím GRADA, domluvena spolupráce na publikaci a distribuci
- Uvažovaný náklad 2000+ kusů knižní papírové vydání + elektornická verze (e-book)

Plánovaný časový harmonogram

- 2027 - získání licence
- 2026/2027 - překlad a kontrola experty odborných společností
- 2027 - příprava české publikace pro vydání knihy a e-book a vydání české publikace
- 2027 - testování vykazování případů dle nové 9. edice TNM do NOR
- Od 1. 1. 2028 předpoklad vykazování případů dle nové 9. edice TNM do NOR

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví

World Health Organization

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

UNIVERZITA KARLOVA

ČSBMLI

Česká lékařská společnost J. E. Purkyně

ČESKÁ ASOCIACE ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ

NC MNK NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

ÚZIS ČR *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR*
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

KlasifiKon 2026